

SMIJENJENI MINISTAR OPTUŽUJE:

**HNS želi iz
obrazovne
reformе
izbaciti sve
HDZ-ove
ljude**

→str. 8-9

Pavo Barišić
o smjeni,
protivnicima i
odnosima s
Plenkovićem

"Stručnjakinju Vican nikako ne treba micati"

INTERVJU Bivši ministar obrazovanja Pavo Barišić govori o aktualnoj situaciji

razgovarao Jurica Körbler

Kada je nedavno predstavljena nova knjiga filozofa Pave Barišića "Ideal vladavine puka", bivši ministar znanosti dr. Ante Čović rekao je da bi bolji naslov bio "ajme, majko, demokracija" i da se Barišiću divi što je zadržao entuzijazam iz devedesetih.

Govorilo se na toj rijetko posjećenoj promociji o Sokratu, Aristotelu i Platonu, a na užarenoj političkoj sceni u Hrvatskoj to je djelovalo gotovo nestvarno. Nakon kratkog mandata dr. Barišić danas kaže da ne osjeća razočaranje jer je pokrenuo proces koji treba nastaviti. "Hoće li to uspjeti pod dirigentskom palicom HNS-a, nisam baš posve siguran. Ali, dajmo sto dana predaha pa ćemo onda vidjeti."

■ **Kontroverze i burne rasprave o nastavku reforme obrazovanja se nastavljaju i kako sada, već izvan Ministarstva, sve to doživljavate?**

- Cjelovita reforma školstva nastavljena je tijekom mog mandata prema odredbama strategije donesene u Hrvatskom saboru. Ustrojeno je Posebno stručno povjerenstvo za provedbu strategije pri Vladi Republike Hrvatske kao savjetodavno tijelo predsjednika Vlade. Povjerenstvo je započelo svoj rad u Vladi te je upravo jučer održalo svoju 14. sjednicu. S predsjednikom Plenkovićem, zalagao sam se da u sastav Povjerenstva prema načelu pluralizma i uključivosti budu imenovani istaknuti i ugledni stručnjaci različitih profila i orijentacija. Oni su vrlo savjesno i iznimno angažirano pristupili izradi novoga akcijskoga plana.

■ **Jeste li vi zadovoljni radom Povjerenstva?**

- Tijekom intenzivnih i otvorenih stručnih rasprava napravljene su dobre osnove za primjenu i provedbu pojedinih mjera iz strategije. Pojedini članovi Povjerenstva kao izvjestitelji obrađivali su dogovorena područja, a onda su se na skupnim sjednicama temeljito prolazile i razmatrale jedna po jedna predložena mjera. Mogu samo reći da bi bila velika šteta kada bi nastao diskontinuitet u radu toga tijela, koje je imenovao predsjednik Vlade. Sve su to svojim radom dokazani stručnjaci koji su se vrlo ozbiljno prihvatili znatnoga posla, bez naknade, a uložili su ogroman napor. Smatram da im treba omogućiti da ga nastave i uspješno to

Dijana Vican je stručna i nipošto je ne bi trebalo smjenjivati

Iz ovoga što do sada vidi, HNS izrazito nastoji ukloniti iz obrazovanja ljude iz HDZ-a. Nisam baš siguran u uspjeh reforme pod njihovom palicom

privedu kraju.

■ **Kako ste s članovima Povjerenstva surađivali kao ministar?**

- Surađivali smo vrlo dobro. Nastojao sam sa svojim savjetnicima i suradnicima pružiti maksimalnu administrativnu i stručnu pomoć radu Povjerenstva. I sâm sam osobno bio nazočan nekim sjednicama koje su znale trajati i po šest sati. Ako bi se sada utjecalo na ministricu da promijeni njihov rad, to bi bilo štetno. Smatram da treba pustiti stručnom Povjerenstvu da nastavi raditi svoj posao. Kao ministar, poštovao sam ih u njihovoj autonomiji.

■ **Stječete se dojam da je sve oko reforme obrazovanja sukob ljevice i desnice?**

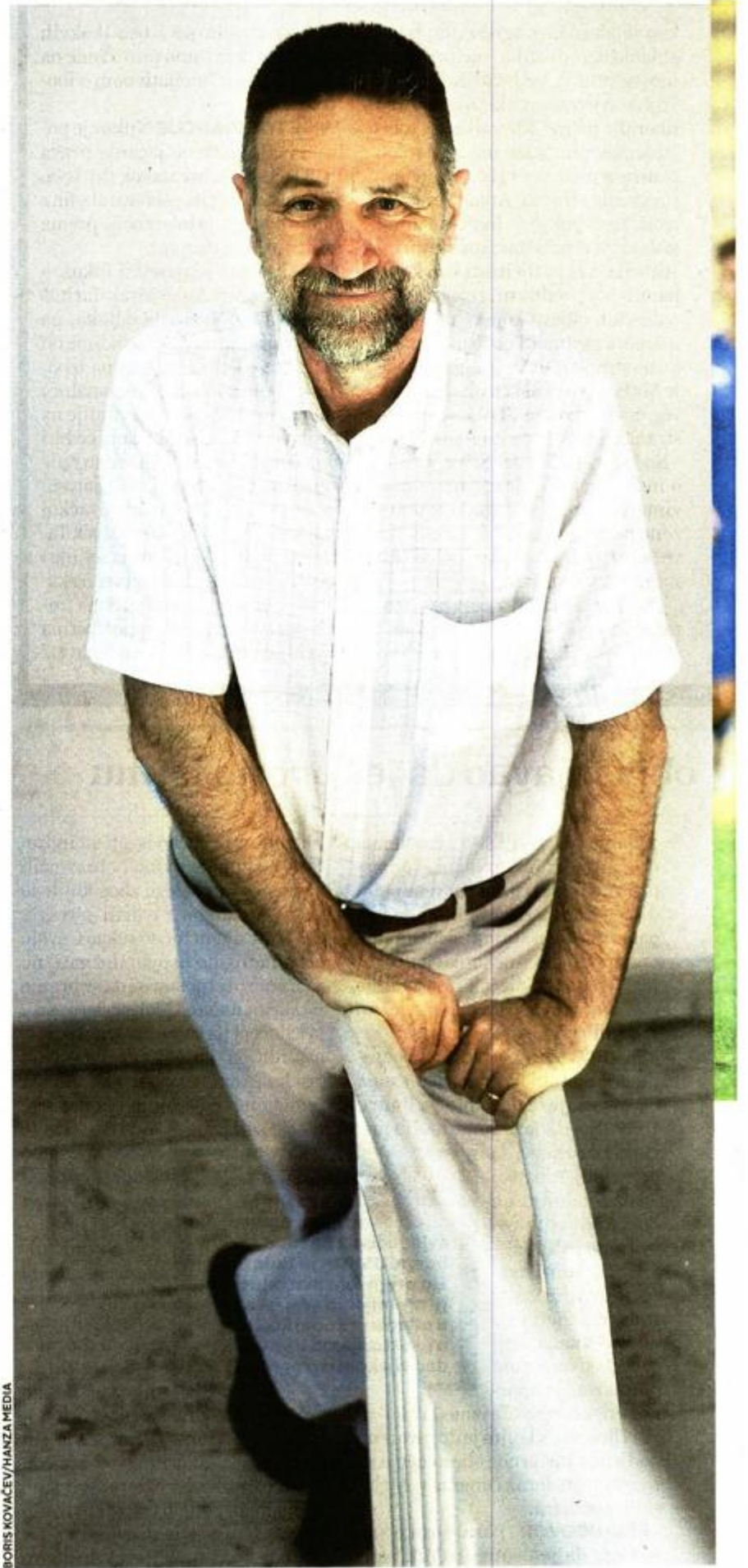
- Ne, odlučno to odbacujem. Tu se radi o vrlo malim interesnim skupinama koje provode organizirane kampanje, kao u nekoliko navrata kada sam ja bio u pitanju. Ako pogledate posljednjih nekoliko dana, povelu se neutemeljena medijska

Odlučno odbacujem tvrdnje da se sve uz reformu vrti oko sukoba ljevice i desnice, to su manje interesne skupine

hajka protiv predsjednice Povjerenstva, rektorice Dijane Vican. Počela je iz nekoliko izvora, portala Srednja.hr i Index.hr te bez ikakve ozbiljne analize stali su je prozivati i pripisivati joj ono za što nije odgovorna. Sve mjere od akcijskog plana nadalje Povjerenstvo je zajednički raspravilo i usvojilo. Ona je uzorno pripremala materijale i stavila se u službu rada Povjerenstva.

■ **Profesor Mornar rekao je, međutim, da ima ostavku u torbi?**

- Dr. Mornar već je i prije najavljivao ostavku bez ikakva razloga. Ako pozornije razmotrite primjedbe koje sada navodi, moglo bi se postaviti pitanje zašto nije poštovao strategiju i primjenjivao je kada je sam bio ministar. Niti je na takav način radio s Posebnim stručnim povjerenstvom, niti je ekspertnu radnu skupinu imenovao prema kriterijima i na temelju javnoga natječaja kako strategija propisuje i kako je sada provedeno. Kao ministar, on nije raspisao natječaj, nego je Borisa Jokića i njegovu skupinu imenovao na temelju javnoga poziva. Dakle, on sam nije primijenio ono što je zahtijevala strategija, a sada kada je javni natječaj raspisan i primjenjuju se kriteriji iz nje, tome se opire. Time dokazuje tko je protiv transparentnosti i uključivo-

BORIS KOVAČEVIĆ/HANZA MEDIA

iciji u bivšem resoru i svom kratkom mandatu

Ne smatram se žrtvom nove koalicije. Kad je premijer vidio da HNS želi moj resor, ponudio mi je drugo ministarsko mjesto

sti u provedbi reforme školstva. A kada tome pridodate njegovu izjavu da će se 'do posljednje kapi krvi boriti da Boris Jokić vodi Ekspertnu radnu skupinu za provedbu kurikularne reforme', tada o načelnosti kriterija i njegova odabira između 11 kandidata za voditelja možete donijeti sud i sami.

■ Mislite, dakle, da Dijana Vican treba ostati?

- Apsolutno. Pa kako bi to izgledalo kad bi se kod svake promjene trebali mijenjati stručni ljudi? Radi se o iznimno kvalitetnoj stručnjakinji koja se dokazala u praksi i kao nastavnica, i kao rektorica, svojedobno i kao državna tajnica zaslužna za osnivanje Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja i izradu Nacionalnoga obrazovnoga kurikula. Ne vidim nikakav razlog da se na bilo koji način utječe na nju, pogotovo nakon što je napravila sjajan posao.

■ U vrijeme dok ste bili ministar spekuliralo se da velik utjecaj na reformu obrazovanja ima Željka Markić. Jeste li to tako doživjeli?

- Nisam doživio nikakav utjecaj Željke Markić ni bilo koga drugoga. Nisam to dopuštao. Ali, prihvaćanje različitih stavova u pluralnom i demokratskom društvu osnovna je pretpostavka od koje se polazi. Posebno za škole u koje idu djeca svih građana i koje su mjesto u kojima morate otvarati dijalog. To je područje na kojem treba, uz veliki oprez, nastojati razviti i održati dijalog, što sam nastojao sve ovo vrijeme. Mislim da sam prilično uspješno to činio. Nitko nije imao prevlast, a svi su bili uključeni i pozvani.

■ Koliko su ideološki rukavci koji dolaze iz naših stranaka vezani za samu reformu?

- Reforma traje već dulje vrijeme, a danas ne vidim nikakvu posebnu prevlast neke ideološke skupine.

■ Ipak, prema vama se vodila prilično agresivna kampanja od samog dolaska u Vladu?

- Slažem se. Inače se rijetko događalo da se od prvoga dana pokrene kampanja protiv jednog ministra na tako grub način. O meni su se

navodile razne objede i klevete. No, sve su se redom pokazale neistinitima i nestajale su s obzora. Sada je pitanje tko je i zašto to radio.

■ Hoće li politika i u nastavku tog procesa pokušavati moderirati reformu po svojoj mjeri, lijeva na lijevu, desna na desnu?

- U reformskim procesima sasvim se sigurno ne može izuzeti od utjecaja politike i to bi bilo nepotrebno zahtijevati. Politika je odgovorna i zači će duboko u povijest pa potkrijepiti poznatim primjerima. Kada je u 18. stoljeću provela reformu školstva diljem Monarhije, pa i u hrvatskim zemljama, Marija Terezija imenovala je određene stručne ljude i ukazala im političko povjerenje. Jednu od najljepših reformi školstva proveo je u 19. stoljeću prvi ban pučanin, Ivan Mažuranić. Tako je nastavljeno i u 20. stoljeću. Politika je pozvana i odgovorna urediti dobro školstvo. Ona je dužna oblikovati primjeren zakonodavni okvir i stvarati za nastavnike uvjete da budu adekvatno nagrađeni i priznati. Nema razloga bježati od politike. Ali pritom treba uvažavati svu raznolikost koja u društvu postoji, naravno, uz štovanje tradicije na kojoj se zasniva identitet zajednice.

■ Je li HDZ-ov smjer u kojem vidi reformu obrazovanja jako različit od SDP-ova? Postoje li tu velike ideološke razlike?

- Ne bih naglašavao razlike, iako one, sasvim je sigurno, postoje. Ono što se pokazalo problematičnim jest da su se povezivali radikalniji krugovi - manje iz SDP-a, a više iz manjih stranaka, kakva je, primjerice, Pametno - koji su imali određene ideološke okvire s kojih su pokušavali nametnuti određena rješenja. Ali, vidjeli smo da je i SDP od ministra Jovanovića, kada je počeo provedbu reforme, želio sasvim jasno u određenom smjeru artikulirati promjene u školstvu u svjetonazornim pitanjima. To je već tada naišlo, s pravom, na velike otpore i mi smo pokušali otvoriti normalan dijalog i o različitostima koje postoje u hrvatskom društvu.

■ Čini li vam se da bi sada HNS-ovo moderiranje u reformi obrazovanja moglo dovesti do približavanja različitih struja i pogleda?

- Nisam siguran u to. Iz ovoga što se do sada vidi, iz prvih postupaka, može se tako zaključiti. Začudno je što se izrazito nastoji maknuti od utjecaja ljude iz HDZ-a koji su u Ministarstvu i drugim stručnim

tijelima sudjelovali u ovom poslu. Osobno, kao ministar za svojega mandata nisam tako radio. Nisam micao ljude iz ideoloških osnova, nego sam ih uključivao polazeći od različitosti. Imam dojam da prvi potezi sada idu u drugom smjeru. Ali, pustimo da prođe vrijeme pa ćemo vidjeti.

■ Koliko je premijer Andrej Plenković bio uključen u cijeli proces vezan uz reformu obrazovanja?

- Otpočetak je itekako odgovorno pristupio tom resoru i mogu reći da sam s njim imao sjajnu suradnju u mnogo detalja. Svjestan je iznimno velike odgovornosti koju Vlada ima u resoru obrazovanja i znanosti.

■ Jeste li stekli dojam da su postojale neke razlike u stavovima kod premijera i predsjednice?

- Nisam to posebno registrirao. S jedne i druge adrese imao sam dobru potporu. Predsjednica Grabar Kitarović podupirala je uvijek u radu ne samo mene kao ministra nego je vrlo pozitivno stajala uz naše

U reformskim procesima sasvim se sigurno ne može potpuno ukloniti utjecaj politike, ali treba uvažavati raznolikost

napore. O premijeru, tome kako je reagirao i vrlo informirano govorio o svim temama iz tog resora, mogu samo reći sve pohvalno.

■ Ispali ste na neki način prva 'žrtva' nove političke koalicije?

- Ne bih rekao da sam žrtva. Kada je premijer vidio da bi Ministarstvo znanosti i obrazovanja trebalo prepuštiti koalicijskom partneru, koji je inzistirao na tome da preuzme daljnju reformu, meni je odmah ponudio drugo ministarsko mjesto. Imao sam svoje razloge zbog kojih ga nisam prihvatio.

■ Prije nekoliko dana imali ste predstavljajući vaše nove knjige, 'Ideal vladavine puka', u kojoj govorite o demokraciji. Ima li demokracije u Hrvatskoj dovoljno?

- Kao pripadnik generacije koja je doživjela urušavanje totalitarnog sustava, mogu reći da smo u ovim godinama kada je demokracija zaživjela imali uspona i padova. Ali, u svakom je pogledu to neusporedivo sa svime što smo do tada imali, uz sve poteškoće i deficite. Demokracija je Hrvatskoj donijela dobre plodove i volio bih da se tako nastavi. ■